

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott
4004/2017. tájékoztató
az állami adó- és vámhatóság
2017. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzési irányokról

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) ellenőrzéseinek elsődleges célja 2017-ben is a költségvetési bevételek minél teljesebb biztosítása, a feketegazdaság visszaszorítása, további fehéritése, valamint az adómorál javítása, mellyel aktívan hozzájárul a nemzetgazdaság versenyképességének fokozásához.

A kormányzati törekvések arra irányulnak, hogy a napirenden lévő adócsökkentési elképzelések egyik jelentős fedezetét az adózatlan jövedelmek közteherviselésbe történő bevonása szolgálta. Az önkéntes jogkövetésre történő ösztönzés előmozdítása érdekében a jogalkotó 2016-ban az állami adó- és vámhatóság számára új lehetőségeket és eszközöket (pl.: adózói minősítés) biztosított, illetve biztosít az idei évben is, az ún. támogató eljárás jogintézményének bevezetésével.

A NAV komplex kockázatelemzése során az adó- és vámszakmai adatbázisokban rendelkezésre álló adatok folyamatosan bővülő tárházát egyre szélesebb körben használja fel. A társhatóságokkal történő együttműködés mellett - a célszerűség és hatékonyság elveit szem előtt tartva - precíziós kiválasztást követően elrendelt ellenőrzések a leghatékonyabb módon, a kockázatos adózók esetében a jelenhez minél közelebbi időszakok vonatkozásában kerülnek megindításra, a megállapítások megtérülésének biztosításával, felhasználva a jogszabályok adta lehetőségeket.

A jogsértések feltárása érdekében nélkülözhetetlen az Európai Közösség más tagországaiból érkező kontroll adatok, a tagállamoktól érkező egyéb (pl.: EUROFISC) jelzések, valamint a nemzetközi információcsere keretében rendelkezésre álló valamennyi információ - kockázatelemzések és ellenőrzések során történő - felhasználása. A nemzetközi adóügyi együttműködés területén egyre nagyobb szerepet kap az automatikus információcsere, melynek keretében beérkezett különféle adatok (különösen a FATCA együttműködés keretében kapott számlainformációk és az uniós tagállamaiból kapott bizonyos jövedelemadatok) hangsúlyos elemét képezik mind a kiválasztási, mind az ellenőrzési tevékenységnek.

Az állami adó- és vámhatóság az érintett adózó esetében a kockázatelemzés során feltárt kockázatok megismerését, mérlegelését követően dönthet ellenőrzés elrendeléséről, amennyiben azonban úgy látja, hogy a kockázat ellenőrzés lefolytatása nélkül is megszüntethető, dönthet támogató eljárás indításáról. Az önkéntes részvételi alapon induló támogató eljárás keretében a kockázatkezelési tevékenység eredményeképpen feltárt ellentmondások feloldása érdekében az adóhatóság önellenőrzésre hívja fel az adózót/illetve kapcsolatfelvételt kezdeményez az adózóval, amelynek célja a feltárt hibák, hiányosságok szankciók nélküli orvoslása az adóhatóság szakmai támogatásával.

A 2017-től bevezetett támogató eljárások célkitűzése a jogkövető magatartást tanúsító adózókkal partneri viszony kialakítása, ezzel is segítve ezen adózói kör kiterjesztését. Ezen, összetett kockázatkezelés eredményeképpen lefolytatott eljárással kiszűrhetővé válnak és

elkülöníthetőek lesznek a nem jogkövető adózók, akikkel szemben koncentrált kapacitással és a legnagyobb szigorral indokolt fellépni.

A támogató eljárásnak nemcsak a múltban elkövetett esetleges hibák kijavítása a célja, hanem az is, hogy hibákat a jövőre nézve is kiküszöböljék az adózó gyakorlatában.

A tevékenységüket kifejezetten adókijátszásra szervező adózókkal szemben, az adóelkerülő adózói magatartások felszámolása érdekében kiemelt cél a csalárd ügyletek mögött álló valós gazdasági tartalom adójogi következményeinek levonása. A büntetőjog által is üldözött magatartások esetén valamennyi esetben szükséges a bünyügyi szakterület bevonása.

I.

Kiemelt vizsgálati célok

1. Az adózói életút vizsgálatán, adózó főbb jellemzőin alapuló ellenőrzések

Az adózói magatartás, életút alapján differenciált adóhatósági fellépést az ellenőrzés minden szakaszában megfontoltan, de következetesen kell érvényesíteni, az adóeljárás szabályozó jogszabály által biztosított eljárások helyes megválasztására helyezett hangsúly mellett. Az egyes adózók jellemzőit (így a korábbi időszakban tapasztalt magatartását, jogkövetési hajlandóságát, kötelezettségei teljesítésének megbízhatóságát és rendszerességét) figyelembe véve a NAV egyéniesített, az érintett adózóhoz igazított eljárást biztosít.

Az önkéntes jogkövető magatartásra ösztönzés, mint cél 2017. évben fokozottan jelenik majd meg az adózói minősítési eljárások során is. A kockázatkezelés során meghatározott kedvezményezett kör tájékoztatására, támogatására kell helyezni a hangsúlyt, melynek célja az önkéntes jogkövetés elérése. Azon adózók esetében, amelyek a kötelezettségeiket szándékosan nem teljesítik, adóelkerülő magatartást tanúsítanak, vagy adócsalást követnek el, az adó-és vámhatóság ellenőrzések visszatartó és kényszerítő jelleggel kerülnek elrendelésre.

Fokozottan figyelemmel kell kísérni azokat a vállalkozásokat, melyek bevallási és egyéb rendelkezésre álló adataik alapján tevékenységet nem végeznek (alvó cégek), a cégbíróság felé bejelentett székhelyen történő valós működés hiányának feltárása esetén pedig adószám felfüggesztést kell kezdeményezni, amelyet a cég végleges törlése követhet.

Az idei évben is folyamatosak a székhelyszolgáltatóhoz bejelentett adózók ellenőrzései. A 2017. január 1-jétől hatályos törvényi változásoknak megfelelően a székhelyszolgáltatás igénybevételét az igénybevevőnek be kell jelentenie az adó-és vámhatóság felé. A módosítás indokolja, hogy a székhelyszolgáltatókhoz bejelentett adózók ellenőrzési feladatai kibővítésre kerüljenek a bejelentési kötelezettség ellenőrzésével. Az adózói minősítés szempontjából kockázatosnak minősül az az adózó, akinél a székhelyszolgáltatás igénybevétele az eljárás akadályozásával és emiatt jogerősen kiszabott szankcióval párosul.

Fokozott figyelmet kell fordítani azon vállalkozásokra, amelyek az adóellenőrzések ellehetetlenítése vagy hátráltatása céljából – különösen a főváros, illetve Pest megye területére – helyezik át székhelyüket. A székhely- és illetékességváltó adózók mellett kiemelt figyelemre van szükség a külföldi állampolgárságú vezető tisztségviselővel, tulajdonosokkal rendelkező vállalkozások ellenőrzésénél. Az elérni kívánt cél a külföldi tisztségviselő mögött álló, háttérből tényleges irányítást gyakorló személyekkel, adókijátszás céljával működő társaságok rövid úton történő kiszűrése, a jogsértések gyors és hatékony feltárása.

A cégtemetők részére céget értékesítők és a cégtemetők érdekeltségébe tartozók vállalkozásaiban rejlő kockázatok mielőbbi azonosításával a NAV azt kívánja elérni, hogy a székhelyszolgáltatónál, cégtemetőnél „működő” adózók mögött álló személyeket a lehető leggyorsabban beazonosítsa, a jogszabálysértő tevékenység adójogi következményeit megállapítsa.

Kiemelt figyelmet kell fordítani azon vállalkozásokra, amelyek bevallásaik szerint nem folytatnak gazdasági tevékenységet, azonban a rendelkezésre álló kontroll adatok (tételes ÁFA, közösségi országokból érkező VIES kontrolladatok, illetve a nemzetközi információcseréből származó egyéb adatok, online pénztárgépekről érkező információk, EKAER adatok) arra utalnak, hogy mégis végeznek tevékenységet.

A költségvetésre gyakorolt kiemelkedő hatásukra tekintettel a legnagyobb adóteljesítményű adózóknál magas ellenőrzöttségi szintet indokolt fenntartani, így szükséges ellenőrzést végezni, amennyiben a folyamatos kockázatelemzés alapján az adóteljesítményüket alapvetően befolyásoló tényezőkben beálló változás mértéke jelentős.

A NAV 2017. évben fokozott figyelmet fordít az „offshore” gyanúval érintett adózók, illetve az „offshore” cégalapítást, konstrukciókat közvetítő tanácsadó cégek és ügyvédi irodák ellenőrzésére. Az „offshore” ellenőrzések célja, hogy az állami adó-és vámhatóság az adóelkerülés megelőzése céljából az adózók által alkalmazott „offshore” sémákat beazonosítsa, az „offshore” konstrukciót jogellenesen használó adózókat jogkövető magatartásra bírja. Az „offshore” ellenőrzések terén a nemzetközi együttműködés erősíti az ellenőrzések hatékonyabb lefolytatását, az adójogszabályok megsértése elleni nemzetközi fellépés eredményes eszköze továbbra is a tagállamok adóhatóságaival közösen folytatott ellenőrzés és a releváns nemzetközi szervezetekkel történő szoros együttműködés.

A végelszámolással, felszámolással megszűnt, a cégbíróság által hivatalból törölt cégek volt képviselőinek, tulajdonosainak újabb vállalkozásait az adóhatóság figyelemmel kíséri, kockázatos működés esetén elrendeli az ellenőrzésüket. A csőd-, felszámolási-, végelszámolási és kényszertörlési eljárások alatt álló adózók vizsgálata keretében elsősorban a csalárd ügyletekben részt vevő haszonhúzók feltárása kiemelt jelentőségű az adócsalások visszaszorítása érdekében. A vagyonkimentések adójogi és más jogágba tartozó következményeinek megállapítását, és az esetleges felelősség (különösen a mögöttes, a kártérítési jellegű vezetői és tagi felelősség) érvényesítését az ellenőrzés eszközeivel elő kell segíteni. Ennek érdekében vizsgálandó a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja, vagyis az az időpont, amikor a gazdálkodó szervezet rövid lejáratú kötelezettségei már meghaladják a likvid vagyont. Ha az adós cégnek nincs megfelelő pénzeszköze - vagy megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve nem tud megállapodni a hitelezővel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában -, akkor bekövetkezik a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet abban az esetben is, ha az adós egyéb vagyona - kimutatások szerint - fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére.

2. Fogyasztási típusú illetve egyéb termékértékesítéshez kapcsolódó adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése

2017. évben folytatódik a gazdaság fehéritése és az adócsalások visszaszorítása a már bevezetett Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (a továbbiakban: EKAER) és az online pénztárgépek segítségével.

A jogkövető vállalkozások érdekeit szolgálja az „adóminimalizáló” (tudatosan felépített és „újratermelődő”) számlázási láncolatok elleni fellépés, az EKAER adatok felhasználásával a szállítmányok nyomon követése, a kockázatos szállítmányok ellenőrzésre történő kiválasztása, az árueredet vizsgálata, több rendészeti szervvel és az élelmiszerlánc-biztonsági hatósággal összehangolt ellenőrzések is. Kiemelt prioritás az idei évben a nagybani piacokon, vásárokon megjelenő zöldség-és gyümölcskereskedőket érintő vizsgálatok lefolytatása is. A bejelentések szabályszerűségének, az adatok helytállóságának ellenőrzése során feltártak képeznek támpontot azon vállalkozások kiszűrésében, amelyek adókikerülésre, adókijátszásra irányuló magatartásukkal torzítják a versenyt. 2017-ben is kiemelt feladatot jelent a kockázati biztosíték alóli mentesség szabályszerű alkalmazásának ellenőrzése. Az EKAER bejelentések ellenőrzése során különös figyelmet kell fordítani azon adózókra, melyek címzettként, illetve feladóként ugyan feltüntetésre kerülnek több bejelentésben, azonban rendszeresen megállapítható, hogy a berakodási, illetve a kirakodási címek egyike sem köthető az adóalanyhoz. Az EKAER és a vámhatósági adatbázisok felhasználásával kiszűrésre kerülnek a környezetvédelmi termékdíj fizetésre kötelezett, azonban bevallást be nem nyújtó adózók is.

Kiemelt figyelmet fordít a NAV az illegális fémkereskedelem visszaszorítására is, a helyszíni, eseti vizsgálatok lefolytatására a fémkereskedelmi engedéllyel rendelkező gazdálkodók székhelyén, és telephelyén, a bejelentési kötelezettség alá eső „érzékeny FAJ kód alá tartozó” fémkereskedelmi engedélyköteles anyag leadásának, a fémkereskedőnek nem minősülő személyekre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzésére. Kiemelt ellenőrzési feladat a szellemi tulajdonjog védelméhez kapcsolódó jogsértő cselekmények felderítése, valamint a hamisítás elleni fellépés, hamis termékek lefoglalása, szabálysértési eljárások bevezetése és lefolytatása, illetve büntetőeljárások kezdeményezése.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatosan cél a jogellenes tevékenységet végző gazdálkodók minél szélesebb körben történő kiszűrése, valamint ellenőrzése, amely az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet szerződő partnereinél történő helyszíni ellenőrzések és eseti vizsgálatok lefolytatásával valósul meg. Ezen – dokumentum alapú, utólagos – vizsgálatok (a vonatkozó jogszabályok által vezetni rendelt nyilvántartások vizsgálata, a raktározási, illetve szállítmányozási bizonylatok ellenőrzése és a vezetni rendelt nyilvántartások adataival történő összevetése) jelentik a NAV főbb ellenőrzési feladatait. A lefolytatásra kerülő ellenőrzések célja a jogosulatlanul igénybe vett támogatások visszafizettetésén túlmenően a prevenció, illetve a korábban feltárt jogsértő tendenciák elterjedésének megakadályozása.

Kiemelt figyelmet kell fordítani 2017. január 1-jétől az online pénztárgép (továbbiakban: OPG) használatára újonnan kötelezettek jogkövető magatartásának elősegítésére. A helyszíni ellenőrzések alkalmával vizsgálni szükséges, hogy a kötelezettek eleget tesznek-e OPG használati kötelezettségüknek, a beérkezett adatokból elvégzett kockázatelemzések eredményei alapján pedig a NAV mérlegeli, hogy indokolt-e további eljárási cselekmények megtétele (szükség szerint élni kell a forgalomszámlálás eszközével is, elérve a bizonylatadási fegyelem javulását is). Kiemelten érdemes vizsgálatokat végezni a piacokon, vásárokon,

közterületeken, tekintettel arra, hogy a nyugta-, számla-kibocsátási kötelezettség teljesítésével kapcsolatosan még akkor is magas arányban tárnak fel a revizorok mulasztást, ha a piacokat előzetesen értesítik a vizsgálatokról. A 2016. évi tapasztalatok alapján ezekben az esetekben egyértelmű bevétel növekedés észlelhető az ellenőrzött helyszíneken.

A NAV a versenysemlegesség biztosítása, az adókötelezettségeiket szabályszerűen teljesítő adózók védelme és a költségvetés bevételeinek biztosítása érdekében ellenőrzi az online kereskedelem, online szolgáltatások, valamint az erre épülő az ún. sharing economy (közösségi étkezés, személyszállítás, szálláshely-nyújtás, stb.) keretében gazdasági tevékenységet adószám kiváltása nélkül végző, bevételeiket eltitkoló magánszemélyeket. Ezen túlmenően kiemelt figyelemben részesül a szellemi tulajdonjoggal érintett termékek internetes kereskedelmének ellenőrzése.

Az adó-és vámhatóság az adózók elektronikus számlázással, illetve az e-számlával kapcsolatos tevékenységét valamennyi rendelkezésére álló eszközzel figyelemmel kíséri, az adózói magatartás ismeretében a jogkövető magatartást elősegíti, illetve az ellenőrzési hangsúlyt és kapacitást a kockázatos adózókra helyezi.

A 2017. január 1-jén életbe lépő ÁFA kulcs csökkentésekkel érintett termékkörök, tevékenységek esetében támogató, segítő célú ellenőrzéseket kell végezni.

3. A jövedéki adóval kapcsolatos ellenőrzések

A Nemzeti Adó-és Vámhivatal jövedéki szakterülete által a 2017. évben foganatosított eljárások gerincét elsősorban a költségvetési előirányzatok biztosítását szolgáló, a feketegazdaság visszaszorítására irányuló, egyben az új jogszabályi rendelkezések, jogintézmények érvényre juttatásának érdekében lefolytatott - támogató jellegű - ellenőrzések képezik. Kiemelt szempont, hogy a jövedéki szakterület mind a nem regisztrált alanyi körben, mind a piac regisztrált szereplői tekintetében úgy fokozza az ellenőrzési tevékenységét, hogy a gazdaság szempontjából kockázatos, beavatkozást igénylő területekre helyezze az ellenőrzés súlypontját.

A nem regisztrált alanyi körben a látens jogsértések felderítése és visszaszorítása érdekében az alábbi generális célok kerültek meghatározásra:

Az ukrán, román és a szerb határszakaszon a dohánygyártmányok, ásványolajtermékek és alkoholtermékek belföldre történő behozatalával összefüggő ellenőrzések, időszakos intézkedések foganatosításával a jogszabályi prevenció érvényre juttatása;

Az adózás alól elvont dohánygyártmányok, és alkoholtermékek felderítése közterületeken, piacokon és más, széles tömegeket vonzó helyszíneken, továbbá a vágott, szárított, fermentált dohány illegális piacra jutásának felderítése érdekében a termőterületek, termelők és azok földrajzi környezetének ellenőrzése;

A dohánygyártmány-feketepiac részarányának további csökkentése, amely a legális piaci szereplők tevékenységének folyamatos élénküléséhez vezethet;

A kedvezményes adómértékkel előállított párlatok illegális forgalomba kerülésének megakadályozása;

Nagyobb üzemanyag-felhasználók (fuvarozási, mezőgazdasági, építési, illetve útépitési tevékenységet végzők) körében a termékek szabványosságának, adózott voltának, helyszíni mintavétellel egybekötött azonnali mobil laboratóriumi vizsgálata, az így végzett országos lefedettséget biztosító ellenőrzések fokozása;

Alkoholtermékek és ásványolajtermékek esetén a harmadik országból, illetve más tagállamból hazánkba végleges, vagy tranzitcéllal érkező szállítmányok fokozott ellenőrzése, valamint az egyéb bejelentési kötelezettség alá eső ásványolaj szállításának ellenőrzése, nyomon követése az EKAER és az Elektronikus Útdíjszedési Rendszer adatainak felhasználásával.

Valamennyi jövedéki adóalany tekintetében az adózási fegyelem megszilárdítása érdekében a jövedéki tevékenységgel kapcsolatos egyes adózási kötelezettségek teljesülésének fokozott ellenőrzése, egyben a jövedéki adófizetési kötelezettség elkerülésére, eltitkolására irányuló magatartások felderítése folyamatba épített, automatizált kockázati ajánlások, profilok elkészítésével.

4. Jövedelem és vagyoni típusú adókhoz kapcsolódó adókötelezettségek teljesítésének vizsgálata

A fenti adókötelezettségek teljesítésének vizsgálata során is az önkéntes jogkövetés elősegítése a cél, mindezzel párhuzamosan folytatni kell az adóbevételek csökkenését eredményező agresszív adótervezési törekvések ellenőrzés során történő feltárását és megfelelő minősítését, a mesterséges, valós gazdasági célt nem szolgáló, pusztán adóelkerülő célzatú ügyletek adókihatásainak kiküszöbölését.

Az adózási átláthatóság, az adókijátszás, az adóelkerülés elleni küzdelem fokozása érdekében fel kell lépni azon adózók ellen, akik a jogi szabályozás gyenge pontjainak agresszív kihasználásával és nyereségük átcsoportosításával jelentősen csökkentik adókiadásukat. Az összetett pénzügyi rendszerek, az átláthatatlan vállalati struktúrák nem maguktól jönnek létre, így indokolt fellépni azon közvetítők tevékenységével szemben is, akik olyan pénzügyi struktúrákat alakítanak ki, amelyek segítségével ügyfeleik kibújnak jogos adófizetési kötelezettségeik alól.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a 2017-es év során az adózónál alkalmazott transzferár képzés gyakorlatának ellenőrzésére is.

A kedvező adózási szabályokra figyelemmel nyomon kell követni a kutatás-fejlesztési tevékenységgel kapcsolatos társasági adóalap csökkentéseket, a fejlesztési adókedvezményt, illetve a különféle adókedvezményeket is.

Fontos ellenőrzési feladat a nagy összegű támogatásból megvalósuló beruházások, eszközbeszerzések célzott ellenőrzése, mivel az ellenőrzési tapasztalatok alapján gyakoriak a támogatási összegek nem valós gazdasági eseményekre alapozott költségelszámolásai (fiktív számlák, túlszámlázott tanulmányok, stb.), ugyanakkor a támogatások folyósításához időben közelítő ellenőrzések végzésével a céltól eltérő felhasználás, egyéb visszaélészerű magatartás még megakadályozható. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (a továbbiakban: EMGA) finanszírozott jogcímelek utólagos ellenőrzése során a NAV kiemelt figyelmet fordít a jogosulatlan támogatás igénylések, a nem jogszerűen működő kedvezményezettek felderítésére.

Jelentős feladat a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS-ek) egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazására való felkészülés és az áttérést választók figyelemmel kísérése, ennek során 2017. évben az adóhatóság az áttérést választó adózók támogató jellegű ellenőrzésére helyezi a hangsúlyt, melynek elsődleges célja az adózók segítése a helyes gyakorlat kialakításában.

Az idei év során előtérbe kerül a jogdíj fogalmát érintő (2016. július 16-ai hatállyal életbe lépett) módosítás hatásvizsgálata is, a társasági adóalap csökkentő tételek meghatározásánál.

A gazdasági társaságok ellenőrzése során minden esetben figyelemmel kell lenni a bevételitkoló vagy fiktív költséget elszámoló esetében a mögöttes haszonhúzó magánszemély ellenőrzésére is. A magánszemély adóalanyok körében azokra indokolt koncentrálni, akiknél jelentős jövedelmek eltitkolására utaló jelek merülnek fel. Az adózói kapcsolataikra tekintettel jelentős kockázatot hordozó társaságok magánszemély tagjaira, tisztségviselőire, a vállalkozások pénzforgalmi számlájáról jelentős készpénzt felvevő, de annak vállalkozási célú felhasználását nem igazoló, a csalárd ügyletekkel érintett magánszemélyekre, valamint a csőd-, a felszámolási és kényszertörlési eljárások alá kerülő adózók vagyont kimentő személyekre szükséges fókuszálni.

A gyakorlati tapasztalatok alapján különös kockázatot rejthetnek a több társaságot tulajdonló személyek, a több kockázatos cégben tulajdonosi vagy képviselői, illetve meghatalmazotti szerepet betöltő személyek, a cégbírósi eltiltással érintett tagok vagy vezető tisztségviselők. Figyelmet kell fordítani ezen magánszemélyek közül azokra is, akik korábbi egyéni vállalkozásukból felhalmozott tartozással magánszemélyként vállalnak tisztséget gazdasági társaságokban.

A NAV a kis- és középvállalkozások tevékenységét, adózását támogató eljárással, illetve az ellenőrzés eszközeivel is segíti. Az egyszerűbb adózási módok (KATA, EVA, átalányadó) választására jogosult, azonban továbbra is vállalkozói személyi jövedelemadó mellett adózó, adóminimalizáló jelleggel működő egyéni vállalkozókat az adó- és vámhatóság ellenőrzés alá vonja, annak kockázata miatt, hogy szabálytalan költségelszámolás mellett még az egyszerűbb adózási mód kapcsán fizetendő adóterhet sem vállalják. Az idei évtől a korábbi 6 millió forintról 12 millió forintra emelkedett a bevételi értékhatár a kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA) esetében. A KATA értékhatár kiterjesztésével az adóhatóság kockázatelemzési tevékenysége során vizsgálja a KATA adóalanyok bevételi adatainak alakulását. Kiemelt vizsgálati szempont a kisadózó vállalkozások és a velük üzleti kapcsolatban állók között létrejött szerződések valóságtartalmának vizsgálata. A kisvállalati adó (KIVA) bevételi értékhatárának (1 Mrd Ft-ra történő) emelkedése miatt várhatóan növekedni fog ezen adózási módot választó vállalkozások száma, ezért a rendelkezésre álló adóhatósági eszközökkel támogatni kell ezen adózói körben is a jogkövető magatartás érvényre jutását.

Kiemelt figyelmet indokolt fordítani továbbá a különféle kedvezmények elszámolásaira (kisvállalkozói kedvezmény, vállalkozói osztalékalap csökkentő tételek, különös tekintettel a beruházásból adódóan történő osztalékalap csökkentésre). Egyéb, személyi jövedelemadót érintő kedvezmény jogszerű érvényesítésének ellenőrzése is szükséges annak biztosítására, hogy a kedvezményeket csak az arra jogosult, jogszabályban meghatározott adóalanyi kör vegye igénybe.

Az egyéb szálláshely szolgáltatási - beleértve az internetes szállásmegosztó portálokat, alkalmazásokat, illetve az ott megjelenő szolgáltatásnyújtókat - tevékenységet folytató adózók a tapasztalatok szerint gyakorta nem tesznek eleget számla-, nyugtaadási kötelezettségüknek. Jellemző ezen tevékenységi körben az, hogy a szolgáltatásnyújtók banki úton (átutalás, SZÉP kártya) jutnak hozzá bevételeik jelentős részéhez, azonban ezekről sem állítanak ki bizonylatokat. Az ellenőrzések a gazdaság fehéritését és az önkormányzati adóbevételek emelkedését is eredményezhetik.

Az online platformokon, utazásmegosztó alkalmazások használatával személyszállítási szolgáltatást nyújtók fokozott vizsgálata is indokolt.

A célzott források felhasználásának átláthatósága érdekében 2017-ben is célkitűzés a személyi jövedelemadó 1+1 %-áról tett rendelkező nyilatkozatok alapján a legnagyobb összegű támogatásban részesülő kedvezményezettek ellenőrzése, a felhasználás jogszerűségének vizsgálata.

5. Foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzése

A foglalkoztatást terhelő közterhek 2017-től jelentős mértékben csökkentésre kerültek, a gazdaság fehéritése, a foglalkoztatást terhelő adó és járulék kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében a NAV támogató eljárással segíti az adózók adókötelezettségeinek teljesítését.

A rendelkezésére álló informatikai rendszerek segítségével az állami adó- és vámhatóság folyamatosan nyomon követi a bejelentési és bevallási kötelezettségek teljesítését és kockázatelemzés során elemzi a feltárt eltéréseket. Amennyiben a kockázatkezelés indokolja, akkor az ellenőrzések elsősorban a be nem jelentett alkalmazottakat foglalkoztatókra, a bejelentési, változás-bejelentési kötelezettségüket teljesítő, de járulékbevallást be nem nyújtó adózókra, a munkaerő kölcsönzés konstrukciójával a járulékfizetést kikerülni igyekvőkre, valamint az alternatív adózási formákat választó adózói (KATA, KIVA, EVA) körből kikerülőkre irányulnak.

A megemelt minimálbér alkalmazásához kapcsolódó kötelezettségek ellenőrzése fontos szempont, a jogalkotó által megvalósítani kívánt célok érvényesülése érdekében. Az adóhatóság figyelemmel kíséri a korábban teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók részmunkaidőben történő foglalkoztatásának valódiságát.

A tapasztalatok szerint egyes munkaerő-kölcsönző társaságok a szabályszerű működés látszatának fenntartása mellett, a tényleges (teljes munkaidős) foglalkoztatással szemben csökkentett mértékben teljesítik a járulékkötelezettségek bevallását, ugyanis előtérbe került a munkaidővel történő manipuláció. Ezzel párhuzamosan esetenként fiktív számlák felhasználására is sor kerül. A gyakorlati tapasztalatok miatt a munkaerő-kölcsönzés 2017-ben is kiemelten ellenőrizendő tevékenység.

Az adó- és vámhatóság az alkalmazottak biztosított életútját nyomon követi, az alkalmazottak csoportos átjelentését észlelve az új foglalkoztatók bejelentési és bevallási kötelezettségének teljesítését vizsgálja.

Tekintettel a külföldi munkavállalás elterjedésére, indokolt azon alkalmazottak belföldi biztosítási jogviszonyának vizsgálata, akiket kiküldetés keretében foglalkoztatnak.

6. A szerencsejáték tevékenység ellenőrzése

A NAV kiemelt figyelmet szentel a 2016. évben bevezetett játékosvédelmi szabályok szervezők részéről történő végrehajtásának ellenőrzésére, ezen belül is elsődleges, hogy a szerencsejátékokban történő részvételből saját döntés vagy bírósági korlátozás alapján kizárt személyek az érintett szerencsejátékokban ne vehessenek részt, illetve érvényesüljenek az egyéb önkorlátozó intézkedések.

Az engedély nélküli szerencsejátékok, azon belül is az illegális online szerencsejátékok ellenőrzése az állami adó-és vámhatóságnak változatlanul kiemelt feladata. Ezen ellenőrzések eredményeképpen kerülnek az engedély nélküli internetes szerencsejátékok szervező oldalak blokkolásra, az érintett szervezőkkel szemben bírság kerül kiszabásra, valamint a pénzügyi blokkoláshoz kapcsolódó, 2016. októberében elfogadott jogszabály-módosítás alapján keletkezett új feladatok is végrehajtásra kerülnek. A pénzügyi blokkolás részletszabályai várhatóan az idei év elején kerülnek majd rendeleti szinten kidolgozásra.

2017-ben kiemelt figyelmet kell fordítani az év elején engedélyezésre kerülő online kaszinójáték, valamint a távszerencsejáték ellenőrzési rendszerének kialakítása. Mindezekon túl, változatlanul kiemelt feladat folyamatos céll ellenőrzés keretében az engedélyezett játékkaszinó egységek, valamint a kártyatermek ellenőrzésének fenntartása. A játékkaszinó és a kártyaterem üzemeltetése, valamint a távszerencsejáték és az online kaszinójáték szervezése a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény hatálya alá tartozik, a törvény előírásainak történő megfelelés az érintett szerencsejátékok tekintetében szintén kiemelt ellenőrzési szempont.

7. A vámellenőrzések irányai

A vámellenőrzések során a vámhatóság áru-, vagy ügylet specifikus vizsgálatokat végez, melyek főbb irányai különösen a nem uniós státuszú áruk jelenlétére vonatkozó vámszabályok betartásának, az áru helyes tarifális besorolásának, az áru bejelentett származásának, a vámérték valódiságának vizsgálata, beleértve a kereskedelempolitikai intézkedések, így különösen az anti-dömping és kiegyenlítő vám intézkedések betartásának vizsgálatát is.

Az áru specifikus vizsgálatokat elsősorban a vám eljárás alá vonás alkalmával, az áru átengedése előtt végzi el a vámhatóság. A vámellenőrzés fontos elemét képezi az okmányvizsgálat és az áruvizsgálat, mely során a normál és az egyszerűsített eljárásoknál egyaránt kialakításra kerültek azok az ellenőrzési metodikák, amelyeket az eljárások során figyelembe kell venni és végre kell hajtani. A vámellenőrzés során az áruvizsgálat az okmányokon szereplő áruval kapcsolatos adatok valóságtartalmának az ellenőrzését jelenti. Az áruvizsgálat intézkedéseit meghatározza, hogy az áruval kapcsolatosan milyen adatok ellenőrzésére kerül sor (pl. mennyiség, minőség, tarifális besorolás, származás, vámérték stb.).

Az ügylet-specifikus ellenőrzések jellemzően az ügyletek lebonyolítását és a vám eljárás alá vont áru átengedését követően, utólag történnek. A vám eljárások egyszerűsítése és gyorsítása érdekében tett európai uniós és nemzeti törekvések abba az irányba mutatnak, hogy – az elektronikus vám és az egyszerűsített eljárások térnyerésével egyidejűleg – az alapeseti

vámeljáráások folyamatából egyre inkább az utólagos jellegű, úgynevezett áruátengedést követő ellenőrzésekre helyeződnek a hangsúly.

II.

1. Az ellenőrizendő főbb tevékenységi körök

- ✓ Gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása, kiemelten a használtgépjármű kereskedelme
- ✓ Ingatlanbérbeadás, egyéb szálláshely-szolgáltatás
- ✓ Személyszállítási szolgáltatás
- ✓ Egyéb máshová nem sorolható oktatás

2. Jövedelmezőség szempontjából ellenőrizendő tevékenységek:

47.91 Csomagküldő internetes kiskereskedelem

96.04 Fizikai közérzetet javító szolgáltatás

tevékenységgel foglalkozó vállalkozások, amennyiben jövedelmezőségük (eredmény/nettó árbevétel) alacsonyabb, mint az adott térségre, gazdálkodási formára tekintettel megállapított, az alábbiak szerinti táblázatban megjelölt jövedelmezőségi mutató 50 %-a.

Jövedelmezőségi szintek		
Az adózó székhelye	TESZOR kód	
	47.91 Csomagküldő internetes kiskereskedelem	96.04 Fizikai közérzetet javító szolgáltatás
BARANYA MEGYE	15,6	17,8
BÁCS-KISKUN MEGYE	14,5	11,3
BÉKÉS MEGYE	12,5	15,7
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLEN MEGYE	19,3	18,0
CSONGRÁD MEGYE	9,6	17,8
FEJÉR MEGYE	18,2	19,2
GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE	14,4	15,1
HAJDÚ-BIHAR MEGYE	13,8	19,2
HEVES MEGYE	15,0	9,7
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE	11,0	15,0
KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE	10,3	11,5
NÓGRÁD MEGYE	18,1	12,9
PEST MEGYE	13,07	20,6
SOMOGY MEGYE	11,7	19,8
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE	12,9	26,0
TOLNA MEGYE	17,9	20,3
VAS MEGYE	15,1	7,8
VESZPRÉM MEGYE	13,7	11,8

ZALA MEGYE	14,7	22,6
BUDAPEST	13,7	16,8

A fenti táblázatban megjelölt tevékenységet végző vállalkozások ellenőrzésének ki kell terjednie a nyilvántartások teljes körűségére, a szerződéses kapcsolatok dokumentáltságára, a bevétel- és költségelszámolások valóságtartalmára, az adó- és járulékfizetési kötelezettség teljesítésére.

III.

Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámai

	Ellenőrzés típusa	Arány (%)
1.	Bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések (ideértve az egyszerűsített ellenőrzéseket is) ebből:	59,3
	1.1 Vagyongyarapodási vizsgálatok	0,1
	1.2. Bevallás kiegészítése alapján elrendelt ellenőrzések	0,1
	1.3. Kiutalás előtti ellenőrzések	7
	1.4. Átalakuló, egyesülő, szétváló, a tevékenységüket kezdő, a csőd, felszámolási, kényszertörlési eljárás alapján, vagy egyéb módon megszűnő, vagy tevékenységüket jogutód nélkül megszüntető vállalkozások ellenőrzései	7
2.	Állami garancia beváltásához kapcsolódó ellenőrzések	0,4
3.	Egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések	27,8
4.	Adatok gyűjtését célzó, illetőleg egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzések	12,3
5.	Ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozó ismételt ellenőrzések	0,1
6.	Egyéb Art.-on kívüli ellenőrzések (pl. 1+1 % ellenőrzése)	0,1
	Összesen	100,0

Jelen tájékoztatás az állami adó- és vámhatóság 2017. évi ellenőrzési tevékenységére érvényes, kiadmányozása napjától a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vezetője által, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2016. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzési irányokról szóló 4001/2016. szám alatt kiadott tájékoztatás nem alkalmazható.

Budapest, 2017. február 20.